

# Professionalisme og forskning i kriminalforsorgen

af Ole Ingstrup, chef for Canadas Kriminalforsorg

Historien om forskningens betydning i den føderale, canadiske kriminalforsorg begyndte for næsten ti år siden – i sommeren 1988. Faktisk går der nogle tynde, historiske tråde tilbage til 1974, da the Solicitor General's Department oprettede en beskeden forskningsafdeling med det formål at tjene alle dele af departementet, d.v.s. Den Nationale Politistyrke (The Royal Canadian Mounted Police – RCMP), Den Nationale Prøveløsladelseskommission (The National Parole Board – NPB) og Den Føderale Kriminalforsorg (The Correctional Service of Canada – CSC) tillige med policy-afdelingen i departementets lille sekretariat. Siden er efterretningstjenesten blevet udskilt fra politiet og udgør nu en selvstændig styrelse inden for departementet i lighed med for eksempel politiet og kriminalforsorgen.

Denne departementale forskningsafdeling, som også omfattede en meget lille kriminalforsorgsenhed, spillede en vis rolle: Afdelingen medvirkede således til oprettelsen af det endnu eksisterende og særdeles værdsatte "Canadian Centre for Justice Statistics", som er hjemmehørende under "Statistics Canada". Afdelingen spillede også en betydningsfuld rolle ved at støtte væksten i et antal universitetscentre for kriminologi og beslægtede emner og ved at være med til at fremme udviklingen af et forskningsgrundlag for et antal lovgivningsinitiativer for så forskellige områder som våbenkontrol, foranstaltninger over for unge lovovertrædere, kriminalprævention og statens forhold til ofre for kriminalitet.

Medens det således er klart, at den lille forskningsafdeling, placeret centralt i departementet, har spillet en rolle, er det lige så klart, at den – set fra styrelsernes synspunkt – blev mindre og mindre i stand til at besvare operationelt betydningsfulde spørgsmål, efter-

hånden som dens forskningsinteresse bevægede sig mod mere generelle, lovgivningspolitiske emner. Det blev i stigende grad vanskeligt at finde et fælles grundlag for forskningsafdelingens prioritering af arbejdsopgaver.

Når det indledningsvist blev sagt, at historien om forskningens betydning for den føderale kriminalforsorg begyndte for næsten ti år siden, var det altså en sandhed med modifikationer. På den anden side skete der ting i kriminalforsorgen i 1988, som retfærdiggør at karakterisere dette år som skelsættende ikke bare for kriminalforsorgen i almindelighed, men også mere specifikt for forholdet mellem den anvendte forskning og kriminalforsorgens operationelle udvikling.

Det var i 1987-88 almindeligt kendt, at kriminalforsorgen (CSC) var "kriseram", for så vidt som der var store problemer med stort set alle dele af systemet og med praktisk talt alle betydningsfulde arbejdsrelationer, både interne og eksterne. Vigtigst var det dog, at ministeren – og med ham regeringen som helhed – havde mistet troen på kriminalforsorgens evne til at opfylde sit mandat. Den del af kriminalforsorgens brogede historie skal jeg ikke dvæle ved i denne sammenhæng, men blot nævne, at "krisen" åbnede særlige muligheder for den nye ledelse, som regeringen i sommeren 1988 bad om at bringe orden i sagerne, og at manglende klarhed med hensyn til kriminalforsorgens mandat måske i sig selv var hovedårsagen til, at regeringen havde mistet tilliden til systemet.

Konfronteret med en lang liste over områder, som trængte til afgørende forbedringer eller fuldstændig omvurdering, valgte den nye ledelsesgruppe, som stort set var sammensat i efteråret 1988, at gå strategisk til værks. Gruppen kunne have valgt at angribe problemerne taktisk – ved at behandle et eller nogle få problemer ad gangen til listen var udtømt – men valgte altså en strategisk angrebsvinkel. Det skyldes, at en strategisk vinkel er mere velegnet, når en organisation har problemer på mange områder og planer på samme tid, og at den har en langt større evne end en taktisk til at bringe organisationen i kontakt med sine mest fundamentale problemer. Spørgsmål som: Hvad er vi egentlig her for? Hvad er det vi vil udrette? Hvordan vil vi bære os ad med at udrette det, vi har besluttet os for at udrette? Og hvilke midler vil vi benytte os af? – hører til den strategiske angrebsvinkel, men spiller (næsten) ingen rolle for

den taktiske. En nærmere drøftelse af disse spørgsmål hører hjemme andetsteds. Her er det tilstrækkeligt at fremhæve, at ved at gå strategisk til værks stillede kriminalforsorgens ledelsesgruppe sig selv over for det fundamentale problem at definere eller i det mindste beskrive, hvad det vil sige at være en "professionel" kriminalforsorgsorganisation. Professionalisme er vel grundlæggende noget om at kende målet eller målene med det, man gør, og samtidig udføre arbejdet på en måde, der falder inden for almindeligt anerkendte normer blandt andre individer, der udfører den samme slags arbejde. Man må altså kunne forklare sig i faglige termer, hvis man vil kalde sig selv professionel. Det forekommer utænkeligt, at en person kalder sig en professionel kirurg, blikkenslager eller pilot uden at være i stand til at forklare, hvad kirurgi, vvs-arbejde eller flyvning er, og hvordan man griber kirurgiske, etc. problemer an. På samme måde må man anskue kriminalforsorgsarbejde: Hvis man vil kalde sig en professionel kriminalforsorg, må man kunne forklare, hvad man er ude på at opnå, og man må kunne forklare, hvordan man bærer sig ad med at udføre arbejdet. Hvilke normer følger man? Hvordan ved man, om normerne bliver fulgt, og om arbejdet fører til de ønskede resultater?

Det er ganske tankevækkende, at på trods af nogle hundrede års udbredt strafferetlig praksis med at indespærre lovovertrædere og på trods af ganske lang tids praksis med at føre tilsyn med lovovertrædere enten i stedet for frihedsstraf eller i tilknytning til brugen af frihedsberøvelse var det næsten umuligt i litteraturen eller i administrativ praksis at finde inspiration til at besvare de fundamentale spørgsmål, som er berørt ovenfor. Vi havde følelsen af at være pionerer på området.

Som hundredvis af andre, professionelt ambitiøse organisationer har gjort det verden over, valgte vi i kriminalforsorgen at arbejde på en strategisk rammeplan, indeholdende et "Mission statement", et sæt af fundamentale værdier og en række strategiske mål. Vi ønskede at definere vores virksomhed som en virksomhed, der er drevet af ønsket om at opnå resultater og baseret på et klart formuleret og kommunikeret sæt af værdier.

Efter en lang og intens arbejdsindsats, der inkluderede vidtstrakt konsultation og høring samt regelmæssige drøftelser med ministe-

ren, besluttede vi os for den følgende formulering af vort "Mission Statement":

The Correctional Service of Canada as part of the Criminal Justice System and respecting the rule of law, contributes to the protection of Society by actively encouraging and assisting offenders to become law-abiding citizens while exercising reasonable, safe, secure and humane control.

Vi var helt på det rene med, at nogle ville mene, at kriminalforsorgens opgave slet ikke er at bidrage til mindre kriminalitet eller for den sags skyld til mindre recidiv blandt klientellet efter løsladelsen. Den canadiske kriminalforsorgs valg var imidlertid klart og utvetydigt. Det var også et valg, der vandt tilslutning hos ministeren, regeringen og parlamentet. I 1992 gennemførtes en ny lov om kriminalforsorg og prøveløsladelse, og det ovennævnte Mission Statement blev direkte indlemmet i loven. Det er ganske interessant, at Mission-formuleringen aldrig er blevet angrebet i Parlamentet eller dets udvalg og særdeles opmuntrende, at seks ministre i træk – fire konservative og to liberale – har givet deres tilslutning til den foretrukne formålsformulering, værdierne og de langsigtede mål i tiden mellem 1988 og 1998.

En stærk formålsformulering kan i øvrigt have en disciplinerende virkning på dem, der vil stille forslag om ændringer i den bestående retstilstand. Forslagsstillere må enten forklare, hvorledes deres forslag kan tænkes at styrke det etablerede formål, eller de må forklare, hvorfor de ønsker deres egne forslag gennemført og den eksisterende formålsformulering ændret, i fald de ikke kan drage nogen linie mellem det eksisterende formål og deres eget ændringsforslag. Hvis for eksempel den danske kriminalforsorgs formål er at bidrage til at mindske recidivet – og sådan husker jeg det – må man vel mene, at forslagsstillerne – for nu at tage et tilfældigt, nyere dansk eksempel – bag det noget overraskende forslag nr. B. 38 (fremsat den 28. Oktober 1997) til folketingsbeslutning "om en mere effektiv afsoning i fængsler og arresthuse og oprettelse af fængsler for stærke fanger" skylder en forklaring, der går væsentligt dybere, end hvad man kan finde i bemærkningerne til forslaget. Bemærkningerne indeholder ingen henvisning til målsætningsbestemmelsen og heller ingen som helst forskningsmæssig støtte for, at forslagene vil mindske krimina-

liteten – og ”mindsket kriminalitet” må vel være det, der menes med ”mere effektiv afsoning i fængsler og arresthuse”?

En stærk formålsformulering fører imidlertid langt videre end til disciplin i potentielle ændringsprocesser. Den fører helt naturligt til spørgsmålet om, hvordan man nu kan vide, om det, man foretager sig, faktisk fører til det, man har sat sig for at opnå. Med en klar formålsformulering følger der helt naturligt en trang til at vide mere om det, man foretager sig, og om mulighederne for at forbedre de strategier, der for tiden anvendes. Behovet for god statistik, gode ”performance”-måleinstrumenter, god planlægning og relevant forskning melder sig med stor styrke, ikke bare fra de strategiske planlægges side, men i mindst lige så høj grad fra de mere jordnære administratorers side. I et resultatorienteret og værdibaseret system får spørgsmålet: ”Hvordan går det, og hvad er du i gang med?” en helt anderledes hårdtslående betydning, end det har i andre typer af systemer. Der er kun et snævert afgrænset antal svarmuligheder, som er acceptable – ikke en hvilken som helst søforklaring om gode personalerelationer og lydige fanger, som glæder sig over den måde, hvorpå de bliver straffet. Svaret må relateres til formålet (resultater) eller til værdigrundlaget (strategier) – resten er hyggesnak (som der i øvrigt også skal være plads til i en god organisation!!).

Allerede medens vores strategiske plan (Mission Document/la Mission) var under udvikling, blev det klart, at ”den nye kriminalforsorg” ville få brug for betydelig og konstant hjælp fra højt kvalificerede forskere. Vi ville få brug for at vide, hvad der eksisterer af viden om de områder, som den strategiske plan berører; vi ville få brug for et nært samarbejde mellem forskere og dem, der gennemfører evalueringer, for at få et solidt indtryk af effektiviteten af eksisterende programmer; og vi ville få brug for at kunne dirigere forskere mod områder, som af den ene eller den anden grund måtte forekomme ledelsen eller særlige dele af organisationen specielt interessante.

Denne type af indsigt førte os ikke alene til at inkludere forskning og evaluering direkte i den strategiske plan, men også til at etablere en forskningsafdeling i kriminalforsorgens hovedkvarter i Ottawa i 1989. Fremme af forskningen blev derudover valgt som et af nogle få prioritetsområder fra 1990, kort efter den strategiske plans offentliggørelse med både ministerens og min underskrift og dermed med en

klar tilkendegivelse af, at der var både politisk og administrativ vilje – og gensidig forpligtelse – bag Mission-dokumentet. Den nyetablerede forskningsafdeling handlede hurtigt og satte sig ligeledes hurtigt i respekt i resten af organisationen, dels ved at gøre sig særdeles nyttig i planlægningsarbejdet, men også ved at demonstrere en høj grad af involvering; forskerne blev en del af organisationen og ikke en håndfuld akademikere i deres elfenbenstårn.

Med Mission-dokumentet som intellektuel tumleplads og en accepteret plads i organisationen begyndte forskerne at udvikle en imponerende forskningsportefolio med fokus på ”kriminalforsorgsmæssig metode” såsom risikobedømmelse, behandlings- og bistandsprogrammer og profilering af klienterne, områder, der er af stor betydning for kriminalforsorgens mulighed for at leve op til sin ambitiøse formålsformulering.

Både forskningsafdelingens personale og styrelsens ledelse måtte imidlertid tænke dybere over forskningsafdelingens fremtidige rolle og over, hvilke kvalifikationer organisationen måtte have til rådighed i sin egen forskningsafdeling, og hvilke områder man med fordel kunne få dækket gennem eksisterende forskningsinstitutioner, primært universitetsinstitutter.

Det blev klart, at for at fastholde et højt kvalitets- og relevansniveau for den anvendte forskning, måtte man sikre sig en ganske særlig kombination af teknisk ekspertise og kriminalforsorgsmæssig erfaring samt et intimt kendskab til den politiske og organisationsmæssige kontekst. Man måtte derudover sikre sig en udviklet evne til at analysere og bedømme problemer og problemområder ud fra en bred viden om eksisterende forskning, primært inden for de sociale videnskaber i bredeste forstand. Endelig måtte man sikre sig en arbejdsmetode, baseret på en fundamental forpligtelse blandt forskningsafdelingens medarbejdere til at bidrage med intet mindre end det højeste niveau af videnskabelig kvalitet og redelighed og med en evne til at kombinere videnskabelig indsigt med eksisterende, praktiske problemer.

Det stod ligeledes klart, at en nyttig funktion på den anvendte forsknings område ikke kunne udføres stykkevist og spredt; den må udføres systematisk i logiske sekvenser og systematisk bygge på tidligere bestræbelser og iagttagelser. På mange måder må forskningen også være repetitiv med præliminære analyser af både temaer og

data, der fører til stadigt mere præcise definitioner af fremtidige problem- og datadefinitioner og af behovet for data. Det, man må have, er en afdeling med en speciel flair for at stille de rette spørgsmål samt evne til at designe og anvende de bedste forskningsmetoder, til at udvikle forskningsdatabaser på en økonomisk forsvarelig måde – for eksempel ved at designe databasen, så den kan tjene adskillige formål på samme tid – og til at fortolke og integrere ny viden, således at den forstås og anvendes på de steder i organisationen, hvor den kan og bør anvendes.

Disse betragtninger førte os til den konklusion, at tilstedeværelsen af en vis ”kritisk masse” af ekspertise er en nødvendig forudsætning for, at en intern forskningsafdeling vedblivende kan udføre nyttigt arbejde for organisationen. Skønt udlicitering af forskningsarbejde kan være ganske nyttig, specielt når der er tale om indsamling af et meget stort, ikke umiddelbart tilgængeligt datamateriale, forekommer det lige så åbenbart, at internt forskningspersonale er af stor betydning for at sikre kontinuitet i forskningsarbejdet og forskningsprocessen. Internt personale er også specielt egnet til at identificere og sikre den mest effektive brug af eksisterende information, som potentielt kan anvendes ikke alene til at udbygge og underbygge en given forskningsanalyse, men også til at udvikle det helt nødvendige, gensidigt støttende tillidsforhold mellem forskere og praktikere, der fremmer såvel forskningens gennemførelse som forskningsresultaternes praktiske gennemslagskraft i kriminalforsorgens operationelle enheder.

For vedblivende at være relevant og up-to-date må en intern forskningsafdeling yderligere være fremsynet, i nær og konstant kontakt med det almindelige forskningsmiljø og i stand til kontinuerligt at vurdere relevansen og styrken af ny viden på forskningsfeltet i øvrigt. Konfronteret med nødvendige ressourcebegrænsninger – specielt med hensyn til mulighederne for at udføre meget store grundforskningsprojekter – må forskningsafdelingen være i stand til at samarbejde med andre forskningsenheder og også være i stand til at integrere ny viden med allerede eksisterende viden for derigennem at maksimere den praktiske indflydelse af ny viden enten på policyplanet eller på det administrative niveau. Hertil kommer, at betydningen af, at departementale forskere er accepterede og respekterede medlemmer af forskningsmiljøet i almindelighed, også har stor be-

tydning for opfattelsen af, hvor lødig den interne forskning er. Forskere, som ikke kan måle sig med de bedste i universiteternes forskningsmiljø bør ikke have adgang til stillinger eller midler på den interne forskningsfront. Adskillige af vore forskere er tillige "adjunct professors" ved canadiske universiteter og/eller vejledere for PhD-studerende. Deres bidrag som konferencetalere og i den videnskabelige fagpresse er også ganske imponerende. Hvis en organisation ikke er villig til at give dens interne forskere disse muligheder, løber den en alvorlig risiko for ikke at kunne tiltrække tilstrækkeligt kvalificerede forskere til dens forskningsafdeling, og de langsigtede – selv relativt kortsigtede – konsekvenser heraf kan på både det kriminalforsorgsmæssige og det politiske plan blive ganske betydelige.

For fuldstændighedens skyld bør jeg tilføje, at et betydningsfuldt element i en intern forskningsafdelings rolle er, at den er i stand til at maksimere mulighederne for samarbejde med andre departementale forskningsafdelinger, med arbejdet i uafhængige "think tanks" og med arbejdet i den stadig mere betydningsfulde og indflydelsesrige, såkaldte tredje sektor (non-government organisationer).

I årenes løb har vi også måttet koncentrere os om at have den rette ekspertisesammensætning i vores forskningsafdeling. For øjeblikket har vi højt kvalificerede folk med baggrund i kriminologi, pønologi, økonomi, jura, psykologi, sociologi og statistik. Endvidere dækker vi områder som datadefinition og -administration, survey teknik, evalueringsmetodologi, avanceret statistisk analyse og – helt nødvendigt – effektiv projektadministration. Desuden er nogle af vore praktisk arbejdende psykiatere og psykologer (den canadiske kriminalforsorg er den organisation i Canada, der har det største antal psykologer på lønningslisten) også involveret i forskningsprojekter og bidrager på denne måde med deres særlige kvalifikationer til vores forskningskapacitet.

Disse kvalifikationer i vores interne forskningsafdeling har gjort det muligt for den canadiske kriminalforsorg at gøre betydelige fremskridt på et antal områder af stor betydning for os. Jeg tænker her især på områder som klassifikation og risikobedømmelse af indsatte og friforsorgsklienter, programudvikling og -forbedring og forskellige former for fremskrivninger og prognoser; men der er mere – herom lidt senere. Inden jeg når til omtalen af, hvad vi har opnået til



dato, vil jeg dog nævne, at jeg ser lidt af et dilemma stikke hovedet frem: Det forekommer sandsynligt, at nye initiativer på kriminalforsorgens område vil nødvendiggøre en kompleks koordination af flere specialområder. De vil imidlertid også nødvendiggøre en evne til at forholde sig kompetent til hurtigt skiftende, til dels politisk bestemte, prioriteter samt til betydeligt avanceret teknologi, herunder nye, kombinerede eller kombinerbare databaser. Problemet bliver derfor at sikre os de nødvendige – tildels modstridende – kvalifikationer inden for vor forskningsafdeling. Hvis vi kan sikre os folk med disse kvalifikationer, hvordan kan vi da sikre os, at de arbejder godt sammen på trods af – antagelig – ganske forskellige personligheder og temperamenter? Kan vi undgå, at specialisterne bliver endnu mere specialiserede, og at generalisterne bliver endnu mere almene, og at de derfor næppe vil arbejde godt sammen i et team? Eller findes der en magisk formular, der bevirker, at specialisterne kan specialisere sig yderligere og derfor blive bedre i stand til at give os højt specialiseret viden, og at generalisterne bliver stadigt bedre til at orientere sig bredt mod de nye udfordringer og til at beherske den hurtigt udviklende teknologi – samtidig med at de sammen kan styrke det team, som de er medlemmer af?

I løbet af de knap ti år, som forskningsafdelingen har haft til at etablere og udvikle sig og til at overbevise resten af kriminalforsorgen om, at det er en afdeling, det er værd at investere i, er der sket ganske meget. Afdelingen består nu af 22 ansatte (foruden en gruppe studerende og en gruppe kontraktansatte) med et årligt budget på 2,3 millioner dollars. Afdelingen har organiseret sig i fire små enheder, hvoraf en koncentrerer sig om "operationel forskning" (tilsyn under prøveløsladelse, sikkerhedsklassifikation, modtagelsesbedømmelse, virkning af langvarig isolation mv.), en anden beskæftiger sig i hovedsagen med "programforskning" (såsom intervention i familievoldstiltælde, stof- og alkoholbehandlingsprogrammer, programmer for seksualforbrydere og klienternes modtagelighed for behandlingstilbud). En tredje enhed beskæftiger sig med "specialprojekter" (som f.eks. forskning i særlige forhold omkring indianske og inuit kriminelle, kvindelige kriminelle, ældre indsatte, klientfremskrivninger (antal og profil) og personalemeningsmålinger). Den sidste af de fire enheder er ansvarlig for informationservice og beskæftiger sig derfor med Internettet, tidsskriftet FORUM samt

med forskningsrapporter og "forskningsbriefs"; denne enhed er også ansvarlig for udviklingen og vedligeholdelsen af databaser.

Der kan ikke herske megen tvivl om, at forskningsafdelingen i CSC fra begyndelsen har været fast besluttet på at yde en betydelig indsats med hensyn til at udvikle nye og/eller forbedrede muligheder for at bedømme den enkelte indsatte eller tilsynsklient og med hensyn til at levere programmer, der kan bidrage til, at den enkelte kriminelle bedre genindpasses i samfundet som en lovlydig borger. Indsatsen har derudover været koncentreret om at kombinere den enkelte klients kriminogene forhold med programmer, som er bedst egnede til at reducere risikoen for ny kriminalitet og samtidig forøge mulighederne for den tidligst mulige prøveløsladelse. Både vurderingsmodellerne og programmerne retter sig direkte mod faktorer, der efter vor nuværende viden har størst betydning for recidiv: uddannelse, beskæftigelse, stof- og alkoholmisbrug, kognition/adfærd, seksuel afvigelse etc.

Vor anvendte forskning har været yderst vigtig i tilrettelæggelsen, udviklingen og leveringen af CSCs teknikker til at bedømme nyindsatte og til at genbedømme dem på deres vej gennem domsforløbet. Vi har nu automatiserede bedømmelsessystemer, baseret på sund forskning og teori. Der findes f.eks. en metode til følge indsattes skiftende risiko- og behovsniveau, medens de er under tilsyn, en metode til at bedømme, hvilket sikkerhedsniveau den indsatte har behov for under afsoningen, og en metode til at foretage en omfattende og integreret bedømmelse af de nyindsattes behovs- og risikoniveau. Der arbejdes for øjeblikket på at udvikle en metode til løbende at følge positive og negative ændringer under afsoningsforløbet og under det efterfølgende tilsynsforløb. Sammenfattende kan man vist roligt sige, at vor kriminalforsorg i dag ved ganske meget mere end for ti år siden om den enkelte indsattes baggrund, om de problemer, den indsatte oplever under afsoningen, og om de udfordringer, han eller hun sandsynligvis vil møde under tilsynsforløbet og i tiden derefter. Vi ved også langt mere om, hvilke hjælpeforanstaltninger vi kan tilbyde den indsatte eller tilsynsklienten for at mindske deres risiko for at begå ny kriminalitet eller for igen at havne i fængsel.

Vor evne til at bedømme ikke blot den enkelte indsatte, men hele klientgruppen er af uhyre stor betydning for os. Denne mulighed

hjælper os med at prioritere vor indsats bedre og hjælper os også på det budgetmæssige plan. Mest af alt hjælper den os med at reducere den tid, de indsatte tilbringer i vore institutioner – ”early and safe re-integration” er det centrale tema i Canadas kriminalforsorg.

Som antydet ovenfor har forskningsafdelingen også hjulpet os med at udvikle programmer, som sigter på at reducere lovovertrædernes risiko for tilbagefald eller genindsættelse. (I Canada genindsættes en ganske betydelig del af de prøveløsladte på grund af rene vilkårsovertrædelser, et fænomen, vi er i gang med at undersøge nærmere, igen med sigte på at begrænse brugen af frihedsberøvelse som middel til at reducere risikoen for ny kriminalitet).

I det følgende vil jeg ganske kort berøre resultaterne af nogle af de programmer, som anvendes hyppigst, og som forskningsafdelingen har spillet en helt afgørende rolle for udviklingen af:

Nyere forskning omkring vore uddannelsesprogrammer har vist, at de indsatte, som gennemførte ottende klasses grunduddannelse, havde en uddannelsesmæssig baggrund, som svarer til klassetrin 6,6, og at de nåede op på et uddannelsesniveau på 9,4; dvs. et udbytte på 2,8 klassetrin. Sammenlignet med de indsatte på tilsvarende uddannelsesstrin, som ikke deltog i programmet, viste denne uddannelsesmæssige fremgang at have en beskednen, men statistisk signifikant indflydelse på den indsatte løsladelseschance. Det viste sig endvidere, at indsatte, som havde gennemført ottende klasse programmet, havde en 7,5%’s lavere genindsættelsesfrekvens, og at indsatte, som havde gennemført tiende klasse programmet, havde en reduktion på 21,3% i antallet af genindsættelser.

Forskning omkring vort specielt tilrettelagte industriprogram, der omfatter ca. 1.900 indsatte på en almindelig arbejdsdag, viste, at genindsættelsesrisikoen for disse indsatte var reduceret med 27,8%. For de tidligt løsladte fandt vi en recidivreduktion i størrelsesordenen 84,3%, medens de indsatte, som blev løsladt sent i afsoningsforløbet, kun havde en 5,2%’s reduktion i deres genindsættelsesfrekvens og ingen reduktion i deres recidivfrekvens.

Det ret populære ”Offender Substance Abuse Pre-Release Program” har også givet ganske lovende resultater: 32%’s reduktion i genindsættelsesfrekvensen og 54%’s reduktion i det kriminelle recidiv. Effektiviteten af disse programmer, der er baseret på de indsatte færdigheder og evne til at håndtere risikosituationer, synes at

være langt højere end effektiviteten af programmer, der har det samme mål, men som er baseret på en traditionel, medicinsk model: 32% i forhold til 13%. Hertil kommer, at programmer, baseret på sygdomsmodellen, ikke har kunnet påvise en signifikant reduktion i recidivet, hvilket – med en 54%’s reduktion – var tilfældet for vort program.

En undersøgelse af ”Cognitive Skills Training” har vist et fald på 11% i genindsættelserne (fra 50% i kontrolgruppen til 44% i deltagergruppen) og på 20% i antallet af nye domfældelser (fra 25% til 20%). Effektiviteten var langt mere imponerende i visse undergrupper (interessant nok fandt vi de bedste resultater blandt stofkriminelle, seksualforbrydere og voldsdømte – en reduktion på mellem 35 og 57% i nye domfældelser), og effektiviteten var størst, når programmerne blev leveret/modtaget i den frie kriminalforsorgs regi (en nedgang på 39% i antallet af genindsættelser og på 66% i antallet af nye domfældelser). Programmerne synes således ikke at have nogen signifikant indflydelse på genindsættelse eller recidiv blandt domfældte for ejendomsforbrydelser medmindre programmerne blev leveret i den frie forsorg; i så fald fandt vi et fald på 22% i antallet af genindsættelser og på 44% i recidivet.

Blandt adskillige forskningsprojekter vedrørende vore mange – og ganske specialiserede – behandlingsprogrammer i denne gruppe vil jeg nævne en nyere undersøgelse af Warkworth Sexual Behaviour Clinic, hvis program har vist sig at reducere genindsættelsestallet for de seksualforbrydere, som deltog i programmet, med 43%. Også andre studier viser, at Cognitive Skills Training giver ganske gode resultater for seksualforbryderne, idet genindsættelsesfrekvensen viser sig at være 39,4% lavere for indsatte, der deltager i programmet, sammenlignet med ikke-deltagende indsatte.

Endelig skal det nævnes, at den stigende forståelse for, at der er behov for specialstudier af særlige grupper af kriminelle som f.eks. seksualkriminelle, kriminelle med psykiske problemer, vedvarende voldskriminelle, ældre kriminelle (vi har p.t. ca. 1.000 indsatte, som er over 55 år), indianske og inuit kriminelle (de udgør ca. 14% af vore indsatte) og kriminelle kvinder (ca. 3% af fangebefolkningen), har ført til et ganske højt aktivitetsniveau i forskningsafdelingen på dette område.

Det ville være fristende på dette sted at diskutere, hvordan forskningsafdelingen kommunikerer med resten af organisationen, og hvorledes den delagtiggør andre i afdelingens forskning. Pladsen tillader imidlertid blot at nævne, at det er en stor udfordring at sikre det bedst mulige samarbejde mellem forskningsafdelingen og kriminalforsorgens operationelle dele. Nævnes skal det også, at Internettet har hjulpet os meget og er meget benyttet – i 1997 besøgte vores site (<http://www.csc-scc.gc.ca>) 1.052.971 gange af besøgende fra ca. 60 lande. Den store interesse fra så mange lande har i øvrigt inspireret til overvejelser om, hvorvidt det ville være en god ide at oprette et canadisk baseret, internationalt institut med henblik på forskning, uddannelse, seminarer for forskere og praktikere, round tables, samt udvikling og bistand på kriminalforsorgens område.

Fremtiden vil bringe betydelige udfordringer for vor forskningsafdeling: Der vil blive brug for en hel del mere policy-relevant forskning, og der vil blive brug for at øge vor indsigt i forholdet mellem udviklingerne på en række socioøkonomiske områder og udviklingen på kriminalforsorgens område. Samtidig tror jeg også, at der vil blive behov for at uddybe vor viden på programområdet. Vi ved en hel del om de enkelte programmers indvirken på recidivet, men vi ved endnu meget lidt om effekten af kombinerede programmer, og om betydningen af den sekvens, hvori programmerne bliver leveret. Spiller det nogen som helst rolle, om et program leveres tidligt eller senere i afsoningsforløbet? Og medens vi ved en hel del om betydningen af indsattes deltagelse i Cognitive Training Programmes, ved vi næsten intet om det, Daniel Goleman for nylig har kaldt "Emotional Intelligence".

Når man ser på vore forskningsprojekter, fremgår det klart, at man har koncentreret sig om de såkaldt kriminogene faktorer og om spørgsmålet om, hvordan man kan påvirke de dynamiske kriminogene faktorer på en positiv måde. Jeg har fornemmelsen, at vi trænger til forskning, der forsøger at skelne mellem de faktorer, der oprindeligt førte den indsatte til at begå kriminalitet, og de faktorer, der fastholder eller forhindrer lovovertræderen i at forlade en kriminel løbebane. Jeg må antage, at der kan være tale om meget forskellige faktorer, på samme måde som det vel er klart, at de forhold, der gør det vanskeligt for en person at holde op med at ryge, er vidt forskellige fra de forhold, der førte individet til at begynde at ryge.

Som det er fremgået, kan der fremlægges gode argumenter for, at en god forskningsafdeling i høj grad kan medvirke til professionaliseringen af en kriminalforsorgsorganisation. Samtidig er det også klart, at selv den bedste forskningsafdeling ikke kan yde sit bedste uden en klar ramme for, hvad organisationen forstår ved professionalisme, hvad hovedprioriteterne er, og hvad de må antages at blive i en overskuelig fremtid. Disse processer eller dele er naturligvis ikke uafhængige af hinanden. Vi ser for eksempel, at vor forskningsafdeling spiller en mere og mere aktiv rolle i vore årlige planlægningskonferencer, især fordi forskerne ofte er bedre end planlæggerne til at pege på potentielle og ambitiøse mål. Når forskerne kender planlægningsparametrene, er de vældig gode til at fortælle os andre, hvad det er rimeligt at drømme om at kunne udføre! Det er denne gensidige afhængighed og fællesskabet omkring mål og værdier, der får den søde musik til at opstå.<sup>1</sup>

<sup>1</sup> Ved udarbejdelsen har jeg haft god hjælp fra medarbejdere i forskningsafdelingen, ikke mindst fra dens chef, dr. Larry Motiuk.